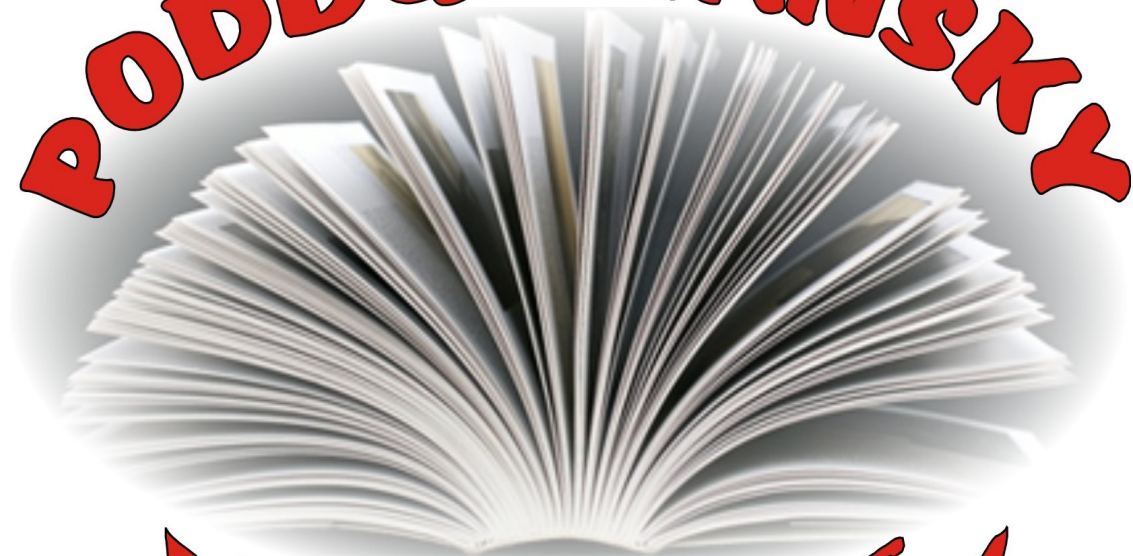

PODDUKLIANSKY

KNIHOVNÍK

Ročník 11 číslo 2

2020

Časopis Poddukľianskej knižnice vo Svidníku

Prijemné prežitie dovolenky

OBSAH

Knižnica pre všetkých	1
FPU podporil projekt Poddudklianskej knižnice	5
Vyhodnotenie výtvarnej súťaže „Kde bolo, tam bolo“	6
Oddelenie ako ho (ne)poznáte	9
Regionálne osobnosti – František Gibala	12
Z pera našich čitateľov	15
Police plné kníh	18
Viete, že...?	20
Rozprávkové knižnice z rôznych kútov sveta	21
Výrazy, ktoré preklenuli tisícročia	22
Knižné zaujímavosti	23
Logická hra	25

Knižnica pre všetkých

Z aktivít našej knižnice

Podduklianska knižnica vo Svidníku bola na základe Príkazného listu predsedu PSK č. 6 zo dňa 9.3.2020 týkajúceho sa opatrení prijatých predsedom PSK v súvislosti s mimoriadnou situáciou šírenia respiračného ochorenia COVID-19 od 11.3.2020 do 7.5.2020 pre verejnosť ZATVORENÁ (vrátane bibliobusu).

Od 11. mája 2020 je knižnica pre verejnosť otvorená a pracuje v obmedzenom výpožičnom režime až do odvolania. Bibliobus poskytuje výpožičné služby od 1. júna 2020.

Knižnice sú dôležitou súčasťou ľudstva už od staroveku. A hoci sa občas hovorí, že ďalšie storočie neprežijú, sú stále tu, a sú aj naďalej miestom, kde sa ľudia stretávajú, vzdelávajú, relaxujú, sú miestom inšpirácie, vedomostí, radosti či úniku, ktorý dokáže poskytnúť iba dobrá kniha. Knižnice nie sú iba miestom, kde sa dajú knihy požičiavať, ale

čitatelia tu nájdu aj spoločnosť a starostlivosť, ochotu poradiť s výberom i vypočítať si ich radosti i starosti. Aj keď nastala doba, v ktorej sa tieto sociálne kontakty nemôžu v plnej miere realizovať, nestratili sme so svojimi čitateľmi kontakt a prichádzali sme k nim a k verejnosti priamo do ich domovov, a to v on-line prostredí, kde sme využili novodobé technologické vymoženosti - internet a elektronické médiá a prostredníctvom webu a facebooku sme ich aj naďalej informovali, a to rôznymi upútavkami o významných výročiach a udalostiach doma i vo svete, ako napr. Medzinárodný deň detskej knihy, Svetový deň zdravia, Svetový deň darcov krvi, Svetový deň dizajnu, Medzinárodný deň hasičov, Medzinárodný deň tanca. Verejnosti sme priblížili napr. aj Ako spojiť prechádzku s užitočným počas slnečných jarných dní a nazbierať si bylinky, Ako si zvýšiť imunitu správnou a zdravou životosprávou, Čo robiť, aby sme boli vo fyzickej a psychickej pohode. Uverejnili sme aj profily významných osobností zo sveta literatúry, hudby ale aj politiky, napr. Andrej Sládkovič, Hans Christian Andersen, speváčka ľudových piesní Mária Mačošková, Milan Rastislav Štefánik a iné. Pre deti sme pripravili vedomostnú súťaž na precvičenie mozgových závitov, ktorá pozostávala z otázok nielen z oblasti histórie, literatúry, geografie ale aj vesmíru, biológie a pod. Na spríjemnenie a pobavenie chvíľ pre tých, ktorí trávia svoj čas v domácom prostredí sme pripravili veselé záložky do kníh, ktoré si mohli vytlačiť, vyfarbiť a napokon využiť pri čítaní obľúbených kníh. Na facebooku a na webovej stránke knižnice

boli zverejňované informácie o nových knihách. Bolo spracované a na webe vystavené prvé tohtoročné číslo knihovníckeho časopisu Poddukliansky knihovník, ktorý vydáva

Podduklianska knižnica. Počnúc 1. aprílom 2020 je na facebooku uverejňované kalendárium osobností, udalostí a faktov okresu Svidník z publikácie **Dvesto rokov svidníckeho regiónu v dátumoch**, ktorú v roku 2011 vydala Podduklianska knižnica vo Svidníku. Úsek metodiky a bibliobusu vyhlásil v novembri 2019 výtvarnú súťaž pre deti a mládež pod názvom **Kde bolo, tam bolo... Rozprávkové kráľovstvo očami (rukami) detí**, kde deti mali za úlohu ľubovoľnou technikou stvárniť svoje obľúbené rozprávkové

postavičky. Keďže kvôli COVID-19 sa vyhodnotenie vtedy neuskutočnilo, aj napriek tomu sme

z týchto prác pripravili výstavu, ktorú si čitatelia a používatelia mohli pozrieť na webovej stránke knižnice a na facebooku prostredníctvom fotografií. Zaujímavosťou o regionálne dejiny miest a obcí podduklianskeho regiónu (okres Svidník a okres Stropkov) si mohli „zalistovať“ vo výberovej bibliografii pod názvom Prechádzky dejinami miesta a obcí, kde bolo predstavených 82 publikácií, letákov a informačných materiálov, ktoré vyšli o 50 obciach a mestách nášho regiónu a ktoré vo svojich fondoch vlastní Podduklianska knižnica.

Okrem už spomínaných podujatí, uverejňovaných na webe a facebooku, pracovníci knižnice sa venovali aj ďalším prácam, pretože život v knižnici sa nezastavil.

* na oddelení akvizície sa naďalej objednávali a spracovávali nové knihy, na ktoré boli získané finančné prostriedky z grantu, ktorý poskytol knižnici Fond na podporu umenia za rok 2019 a z vlastných prostriedkov knižnice.

Knihy tak boli pripravené pre čitateľov, každodenne boli spracovávané dochádzajúce noviny a časopisy, týždenne sa posielali príspevky o nových knihách, a o osobnostiach z oblasti literatúry

a hudby do regionálneho periodika Podduklianske novinky, ktoré boli uverejňované v rubrike Podduklianska knižnica informuje, na webovej stránke knižnice bolo vystavené prvé tohtoročné číslo časopisu Poddukliansky knihovník a pracuje sa na druhom tohtoročnom čísle, pokračuje sa v spracovávaní odporúčajúcej bibliografie pod názvom Laureáti Nobelovej ceny za literatúru, ktorá je pred dokončením;

* oddelenie bibliografie a regionálnej literatúry pokračovalo v dokumentácii života okresu Svidník a Stropkov prostredníctvom **excerpcie regionálnych periodík (10 periodík)**, a tým buduje regionálnu článkovú databázu, triedili sa drobné regionaliká podľa MDT do osobitných fasciklov, pokračovalo sa v príspevkoch do diskusného fóra na facebooku knižnice Ako sa kedysi žilo v kraji pod Duklou, ktoré má obyvateľom priblížiť život podduklianskeho regiónu v rozličných historických obdobiach, poukázať na obetavosť, spolupatričnosť a ľudskosť pri každodennom prežívaní, keď boli zlé časy, bol hlad, chudoba, strata obydlia ale aj blízkyh napr. v oboch svetových vojnách, ktoré sa tohto regiónu dotkli najviac. Na požiadanie čitateľov sa poskytovali on-line referenčné digitálne služby so širším chronologickým záberom tykajúce sa regiónu.

Svidník a Stropkov prostredníctvom **excerpcie**

regionálnych periodík (10 periodík), a tým

buduje regionálnu článkovú databázu, triedili sa drobné regionaliká podľa MDT do osobitných fasciklov, pokračovalo sa v príspevkoch do diskusného fóra na facebooku knižnice Ako sa kedysi žilo v kraji pod Duklou, ktoré má obyvateľom priblížiť život podduklianskeho

regiónu v rozličných historických obdobiach, poukázať na obetavosť, spolupatričnosť a ľudskosť pri každodennom prežívaní, keď boli zlé časy, bol hlad, chudoba, strata obydlia ale aj blízkyh napr. v oboch svetových vojnách, ktoré sa tohto regiónu dotkli najviac. Na požiadanie čitateľov sa poskytovali on-line referenčné digitálne služby so širším chronologickým záberom tykajúce sa regiónu.

* pracovníčky služieb si pripravovali scenáre k jednotlivým plánovaným podujatiam, ktoré by sa mali uskutočniť do konca roka, upratovali sa sklady, dezinfikovali sa priestory knižnice, upravoval sa knižničný fond, a to: beletria, náučná literatúra a literatúra pre deti a mládež a zároveň sa robila očista fondu, t.j. vyradzovali sa poškodené a zastarané knihy. Na chvíľu sa knižnica zmenila aj na „šijaciú dielňu“, kde šikovné pracovníčky knižnice šili rúška pre zamestnancov knižnice a ich rodinných príslušníkov.

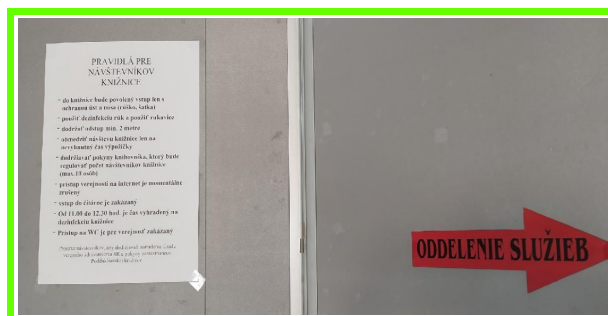
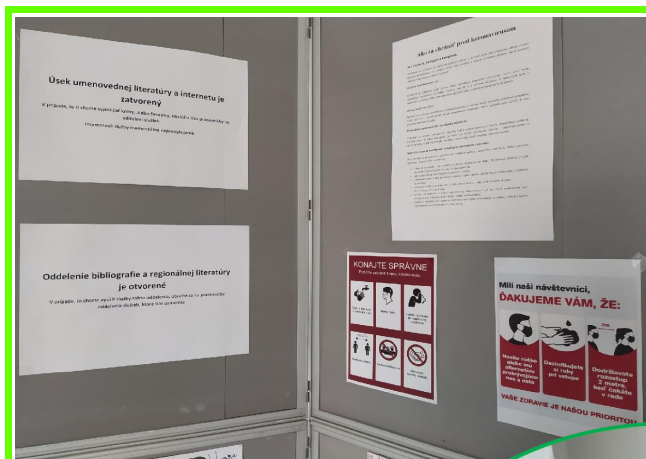
Pre repatriantov sme pripravili knihy na spríjemnenie ich pobytu v karanténe vo Svidníku, a pred vstupom do knižnice sme pre verejnosť umiestnili regál s knihami z burzy pod sloganom Zober si knihu, nemusíš ju vrátiť o ktoré bol záujem.

Od **11. mája 2020** je už Podduklianska knižnica vo Svidníku pre verejnosť otvorená, aj keď len v obmedzenom výpožičnom režime až do odvolania. Návštevníci knižnice však musia dodržiavať určité pravidlá. Každý návštevník knižnice je pri vstupe do budovy povinný mať rúško, prípadne mať prekrytý nos a ústa šálom či šatkou a je povinný použiť dezinfekčný prípravok na ruky a jednorazové rukavice, je tiež povinný dodržiavať 2 metrové odstupy. Maximálny počet návštevníkov v priestore knižnice je 10 osôb. Je treba obmedziť návštevu knižnice len na nevyhnutný čas výpožičky. Vrátené knihy sa umiestňovali do 10.6.2020 v karanténnej miestnosti a

**ZÁKAZ VSTUPU
BEZ RÚŠKA !!!**

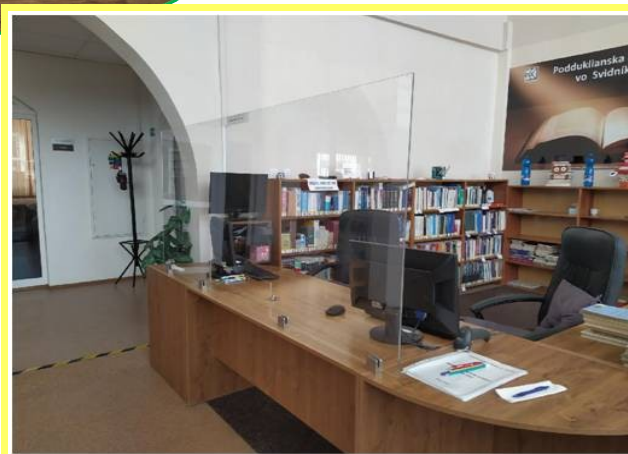
po uplynutí stanoveného počtu dní sa vrátili do fondu a budú dostupné používateľom. Používateľom boli odpustené poplatky za oneskorené vrátenie dokumentov, ktoré im vznikli po 11. marci 2020. Úsek umenovednej literatúry je v prevádzke od 8.6.2020. Všetky

vydaných Úradom verejného Slovenskou národnou asociáciou knižnicou

tieto opatrenia sú realizované na základe odporúčaní zdravotníctva SR, knižníc a Slovenskou v Martine.

OTVÁRACIE HODINY POČAS PANDÉMIE COVID – 19

Pondelok – Piatok: 08.00 hod. - 16.00 hod.

Sobota – Nedeľa: z a t v o r e n é

text a foto: Nadežda Mičáková

Fond na podporu umenia podporil projekt Podduklianskej knižnice

Základom fungovania každej knižnice je sústavné budovanie knižničného fondu, ktoré zabezpečuje pravidelná akvizičná činnosť. Na kvalite dopĺňovania závisí celková kvalita a profilácia knižničného fondu, ktorá vo veľkej miere ovplyvňuje návštevnosť knižnice a s tým súvisiace čítanie kníh, ktoré je pozitívnym návykom či už u detí, ale aj u dospelých. Aj v Podduklianskej knižnici vo Svidníku sa snažíme o to, aby sme k tomuto fenoménu prispeli, pretože najmä knihám vďačíme nielen za vzdelanie, za prísun nových informácií, ale aj za relax a oddych, pretože knižnica je aj miestom, kde sa stretávajú čitatelia rozličných vekových kategórií od detí predškolského veku, školského veku, stredoškolační, vysokoškolační až po dospelých čitateľov, stretávajú sa rodiny, ale aj ostatní návštevníci knižnice. Podduklianska knižnica sa minulého roku, tak ako aj v predchádzajúcich rokoch, uchádzala o finančnú podporu z verejných zdrojov poskytnutých Fondom na podporu umenia s projektom pod názvom Knihy – základný zdroj informácií v programe Akvizícia knižníc. Na základe tohto projektu Fond na podporu umenia knižnici schválil za rok 2019

dotáciu vo výške 9 000.- €, ktorú sme tak ako pominulé roky využili na nákup nových kníh, ktorý sme realizovali v druhej polovici roka 2019 a v prvej polovici roka 2020. Vďaka tejto získanej podpore sme zaktualizovali a doplnili knižný fond pre všetky vekové kategórie našich čitateľov. Vyberali sme naozaj pre každého, pre deti i dospelých, naprieč všetkými žánrami. Takto sme do knižnice získali 961 knižničných jednotiek t.j. 672 titulov, ktoré sme nakúpili u distribútorov a v internetových kníhkupectvách na

Slovensku. Pre našich najmladších čitateľov sme zakúpili rozprávky, príbehy o zvieratkách, povesti, báje, fantasy literatúru, príbehy zo súčasnosti, dievčenské a dobrodružné romány, ale aj knihy náučné, z ktorých si môžu načerpať zaujímavé i poučné informácie. Dospelým, ale aj študentom stredných a vysokých škôl budú slúžiť knihy z oblasti sociológie, pedagogiky, medicíny, psychológie, ekonomiky, manažmentu, športu, umenia, histórie, knihy populárno-náučné i všeobecného zamerania, rôzne slovníky, lexikóny a encyklopédie. Na svoje si prídu tiež čitatelia obľubujúci literatúru oddychového žánru, ako sú napr. knihy detektívne, historické, či knihy ľúbostné. Zakúpené knižné dokumenty sme propagovali v miestnej regionálnej tlači, a to v týždenníku Podduklianske novinky v stálej rubrike Podduklianska knižnica – Kniha, ktorá zaujme, v časopise Podduklianský knihovník, ktorý vydáva Podduklianska knižnica, v rubrike Police plné kníh, v stacionárnej knižnici a v bibliobuse formou informačných letákov, pri realizácii kultúrno-vzdelávacích podujatí, na výstavkách kníh v knižnici a bibliobuse, kde si môžu naši používatelia vybrať zo širokej ponuky týchto nových kníh, na facebooku a na webovej stránke knižnice www.podduklianskakniznica.sk. Veríme, že realizácia tohto projektu bude prínosom pre všetkých čitateľov regionálnej knižnice v meste Svidník ale aj širokého okolia, pretože spokojnosť našich čitateľov a kvalitná literatúra to je zámer a snaha nielen tohto projektu ale celej našej práce. **Za poskytnutie dotácie, vďaka ktorej sme obohatili náš knižničný fond, vyjadrujeme poďakovanie FONDU NA PODPORU UMENIA.**

Na záver ešte niekoľko postrehov z nákupu: za najlacnejšiu knihu sme zaplatili 1,07 € a najdrahšiu 44,74 €. Najmenšia kniha, ktorú sme získali, má výšku 12 cm a najobjemnejšia je kniha od Stephena Kinga pod názvom To, ktorá má 1 053 strán.

Nadežda Mičáková

Vyhodnotenie výtvarnej súťaže „Kde bolo, tam bolo...“

Podduklianska knižnica vo Svidníku a jej pobočka Bibliobus vyhlásila na obdobie november 2019 – marec 2020 detskú výtvarnú súťaž „Kde bolo, tam bolo...Rozprávkové kráľovstvo očami rukami detí“, ktorá bola určená pre žiakov základných škôl v okrese Svidník a okrese Stropkov. Jej vyhodnotenie prebehlo 16. júna 2020 v Podduklianskej knižnici, v 6. fáze uvoľnenia korona opatrení.

Úlohou súťažiacich bolo prezentovať svoju najobľúbenejšiu rozprávkovú postavičku či prečítanú knihu formou využitia ľubovoľnej výtvarnej techniky. Práce boli zatriedené do 3 kategórií: priestorové práce, výtvarné práce a kombinovaná technika, a to osobitne pre vekovú kategóriu žiakov 1. stupňa a 2. stupňa ZŠ. Do súťaže sa zapojilo 12 základných škôl s počtom 79 prác.

Odborná porota, ktorej predsedníčkou bola PaeDr. Renáta Magdziaková a jej členovia Mgr. Veronika Uysalan, Bc. Ľudmila Pripudníková a Nadežda Mičáková, sa zhodla v tom, že viaceré práce si zaslúžia ocenenie, pretože výtvarný prejav detí bol úžasný. Zo všetkých výtvarných prác bola nainštalovaná v mesiacoch marec - jún výstava v priestoroch Podduklianskej knižnice, ktorú si mohli návštevníci pozrieť po otvorení knižnice od 11.mája 2020 alebo na webovej stránke knižnice. Poďakovanie patrí všetkým žiakom, ktorí sa do tejto súťaže zapojili, ale aj ich pedagógom, koordinátorkam či rodičom, ktorí deti podporovali v ich tvorivosti a kreativite.

Výhercovia:

Priestorové práce – žiaci 1.stupňa:

1. miesto: žiaci 4. roč. ZŠ Lodomirová s kolektívnou prácou **HAPPY FEET**
1. miesto: žiaci 2. roč. ZŠ Lodomirová s kolektívnou prácou **Pipi Dlhá Pančucha**
2. miesto: žiaci 1. a 2. roč. ZŠ Nižný Mirošov s prácou **Števko Drievko**
2. miesto: žiaci ŠKD ako súčasť Spojenej školy vo Svidníku s kolektívnou prácou **Hrad**
3. miesto: ZŠ Rovné s kolektívnou prácou **Bibliobus**
3. miesto: žiaci 2. a 3. roč. ZŠ Breznica s kolektívnou prácou **Princezná s dlhým nosom**

Pochvalné uznanie za priestorové práce:

Adamko Barvirčák s prácou **Včielka Maja**, CZŠ sv. Juraja, Svidník
Patrik Štachura s prácou kniha **Janko Hraško**, ZŠ Kalnište, 3. roč.
Vika Vasilenková s prácou **Víla Amálka**, ZŠ Komenského, 3. roč.
Žiaci ZŠ Kalnište s prácou **Princezné**

Výtvarné práce – žiaci 1. stupňa:

1. miesto: Sofia Anna Capková s prácou **Popoluška**, ZŠ Karpatská Svidník, 4. roč.
1. miesto : Emma Pančáková s prácou **Danka a Janka**, ŠKD ako súčasť Spojenej školy, Svidník
1. miesto: Renáta Diničová s prácou **Snehulienka a sedem trpaslíkov**, ŠKD ako súčasť Spojenej školy, Svidník
2. miesto: Daniela Kačurová, Diana Ivančová, Sofia Černická s prácou **Tri prasiatka**, ŠKD ako súčasť Spojenej školy, Svidník, 3. roč.
2. miesto: D. Grundza s prácou **Kozliatka a vlk**, ZŠ Nižný Mirošov, 4. roč.
3. miesto: Andrea Michalková s prácou **Kráska a zviera**, , ŠKD ako súčasť Spojenej školy, Svidník, 1. roč.
3. miesto: Daniela Kuchciková s prácou **Princezná so zlatou hviezdou na čele**, ZŠ Karpatská Svidník, 4. roč.

Pochvalné uznanie za výtvarné práce:

M. Cinová, ŠKD pri ZŠ Nižný Mirošov, 4. roč.

Chiara Tkáčová, ZŠ Lúčka, 3 roč.

Maroš Handtuch, ZŠ Lúčka, 1. roč.

Kombinovaná technika –žiaci 1. stupňa:

1. miesto : Tobiáš Fejko s prácou **Janko Hraško**, ZŠ Chotča

Priestorové práce – žiaci 2.stupňa:

1. miesto: žiaci 5.,6.,9. Roč. ZŠ Cernina s kolektívnou prácou **Perníková chalúpka – Janko a Marienka**

Výtvarné práce – žiaci 2. stupňa:

1. miesto: Marcel Šivák s prácou **COCO**, ZŠ Nižný Mirošov, 8. roč.
1. miesto: Nikolas Sivák s prácou **Elza**, ZŠ Nižný Mirošov, 6. roč.
2. miesto: T. Hviščová s prácou **Malý cínový vojačik**, ZŠ Nižný Mirošov, 6. roč.
2. miesto: Peter Sivák s prácou **MY**, ZŠ Nižný Mirošov, 7. roč.
2. miesto: Michaela Siváková s prácou **Zlatovláska a tri medvede**, ŽŠ Nižný Mirošov, 7. roč.
3. miesto: Michal Loľo s prácou **Červená Čiapočka**, ZŠ Nižný Mirošov, 7. roč.
3. miesto: Adam Kováč s prácou **Rozprávka o statočnom kováčovi**, ZŠ Nižný Mirošov, 7. roč.

Kombinovaná technika – žiaci 2. stupňa:

1. miesto: T. Demko s prácou **Olaf**, ZŠ Nižný Mirošov

Srdečne blahoželáme!

Výherné práce

Ľudmila Priputníková

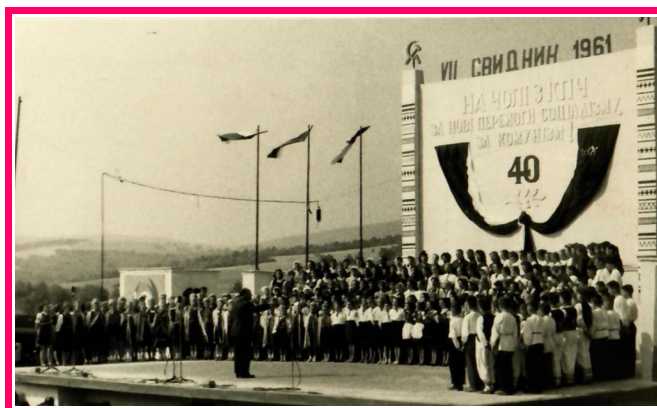
ODDELENIE AKO HO (NE)POZNÁTE

V tejto rubrike oddelenie bibliografie a regionálnej literatúry, postupne predstavuje rozličné typy regionálnych dokumentov s ich stručnou charakteristikou a využiteľnosťou pre každého, kto chce hlbšie poznať nádherný poddukliansky región, jeho históriu a súčasnosť, jeho malebné zákutia, ktoré sa snúbia s pohostinnosťou a láskavosťou ľudí v tomto regióne. Veríme, že si ctený čitateľ nájde cestu do knižnice a načerpá a prehĺbi si svoje vedomosti o tomto regióne aj prostredníctvom uvedeného knižničného fondu.

FOTOGRAFIE

Slávnosti kultúry Rusínov-Ukrajincov Slovenska vo Svidníku – najstaršie folklórne podujatie kultúry národnostných menšín na Slovensku.

Aj fotografie významných podujatí v podduklianskom regióne patria k vzácnym dobovým dokumentom, majú nielen vizuálnu hodnotu, ale aj obsahovú, pamäťovú a historickú.

V tomto čísle nášho časopisu prostredníctvom niekoľkých fotografií vám predstavíme najstaršie folklórne podujatie národnostných menšín na Slovensku, sú to Slávnosti kultúry Rusínov - Ukrajincov Slovenska vo Svidníku, ktoré, nebyť pandémie COVID-19, by v tomto roku napísali už 66. kapitolu svojej existencie. Toto najmasovejšie podujatie v oblasti kultúry vo svidníckom amfiteátri každoročne roztancuje a rozspieva tisícky divákov, folklórne súbory domáce i zahraničné

dokumentujú kultúrne dedičstvo Rusínov - Ukrajincov na Slovensku i v zahraničí, je to najmasovejší sviatok folklóru. Slávnosti ožívajú vždy v novej podobe. Nie sú to len krásne ukrajinské, rusínske ľudové piesne, či rezké tance, ale je to celá škála podujatí; nechýbajú národopisné výstavy, návšteva skanzenu, kde sa prezentujú folklórne programy zamerané na ľudové tradície a zvyky, návšteva Múzea ukrajinskej kultúry (MUK), či Galérie Dezidera Millyho, besedy s ukrajinskými spisovateľmi Slovenska i Ukrajiny, ktoré sa každoročne uskutočňujú v Podduklianskej knižnici (PK) vo

Svidníku (knihnica je spoluorganizátorom Slávností), ale aj vedecké konferencie, ktoré organizuje MUK vo Svidníku ako jeden z hlavných organizátorov Slávností, diskotéky pod „holým“ nebom a ďalšie.

Slávnosti sú príležitosťou a miestom, kde sa stretávajú rodiny, známi, priatelia, kolegovia z práce. Všade sa ozýva smiech, spev, radosť, hudba. Túto nádhernú atmosféru krásy a ľudskej spolupatričnosti dotvárajú účinkujúci - deti, mládež i dospelí v krásnych krojoch, ktoré sú symbolom zručnosti našich predkov. Táto spontánna masa divákov a účinkujúcich zblízuje všetkých, čo majú radi folklór. Účinkujúci pred svojim vystúpením vždy vzdávajú hold padlým vojakom

v druhej svetovej vojne, ktorí sú pochovaní na Duklianskom priesmyku a vo Svidníku. Pri histórii jednotlivých ročníkov festivalov treba dodať, že v minulosti skoro vo všetkých obciach Svidníckeho okresu, i v Stropkove a okolí, boli založené folklórne súbory, folklórne skupiny či ľudové kapely. Bolo pre nich veľkou poctou účinkovať na svidníckych festivaloch.

Je potrebné povedať, že uvedené Slávnosti sa vo Svidníku konajú od r. 1956, bol to 2. ročník a uskutočnil sa 23.-24.6.1956. Pred vyše 7000 divákmi vystúpilo vtedy 68 folklórnych súborov. Vo svojom regionálnom knižničnom fonde PK vlastní zopár fotografií z niektorých ročníkov festivalu, sú to zábery na účinkujúcich a na divákov. A tak pred nami rezonujú zábery na VII. ročník festivalu, ktorý sa uskutočnil v 16.-17.6.1961, VIII. ročník 16.-17.6.1962, X. ročník 27.-28.6.1964, ktorý bol venovaný 20. výročiu SNP a KDO, XI. ročník 12.-13.6.1965, ktorý bol venovaný 20. výročiu oslobodenia,

XVIII. ročník 24.-25.6.1972, XIX. ročník 23.-24.6.1973, XXXI. ročník 21.-23.6.1985, ktorý bol venovaný 40. výročiu oslobodenia – záber z vystúpenia folklórneho súboru Makovica – tanec Makovická polka a záber na divákov na XXXIV. slávnostiach 17.-19.6.1988. Do roku 1977 slávnosti trvali dva dni, neskôr so sprievodnými akciami trvali týždeň, od roku 1987 dodnes slávnosti trvajú 3 dni. Priebeh Slávností v minulosti vysielala Československá televízia, štúdio Košice, v priamom prenose.

Mali by sme byť hrdí na kultúrne dedičstvo našich predkov, ktoré dodnes zachovávame v podobe ľudových piesní, tancov, folklórnych súbor, ľudových zvykov a tradícií, ľudových remesiel či ľudovej architektúry. A práve Slávnosti kultúry Rusínov - Ukrajincov vo Svidníku sú toho priamym dôkazom.

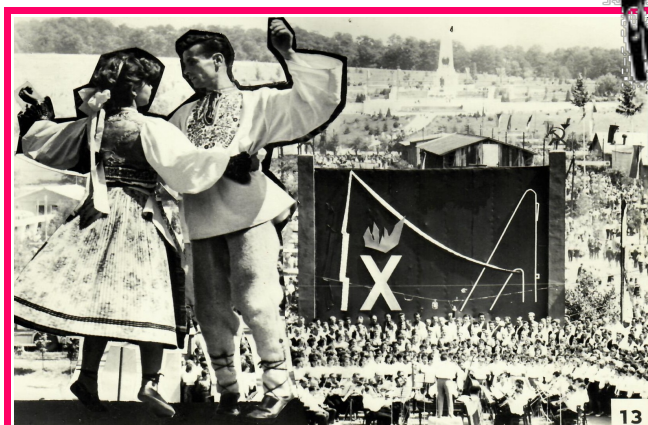
Pokračovanie v ďalšom čísle

Emília Kudlová

Použitá literatúra

Kudlová, Emília: Svidník spieva a tancuje : výberová bibliografia k 35. Slávnostiam kultúry ukrajinských pracujúcich ČSSR vo Svidníku/Emília Kudlová. - Svidník : Okresná knižnica, 1989.- 104 s.

Regionálny knižničný fond Oddelenia bibliografie a regionálnej literatúry Podduklianskej knižnice vo Svidníku

Regionálne osobnosti

Každý kraj, mesto, či obec má osobnosti, ktoré sa v historickom vývoji spoločnosti, ale aj v súčasnosti zaslúžili o rozvoj určitej oblasti spoločenského života a svojím menom sa preslávili nielen doma, ale aj za hranicami svojej vlasti. Hovoríme im REGIONÁLNE OSOBNOSTI. Poznať takéto osobnosti svojho regiónu patrí ku všeobecnej vzdelanosti a hrdosti každého občana. Je treba chrániť ich kultúrne a duchovné dedičstvo pre terajšie i budúce generácie ako nevyčerpatelnú studnicu vedomostí, kultúry, zručnosti a vzdelanosti nášho ľudu v kraji pod Duklou. A práve toto je cieľom uvedenej rubriky, v ktorej predstavujeme osobnosti z regiónu Svidník z rozličných oblastí spoločenského života.

František Gibala
(1912 – 1987)

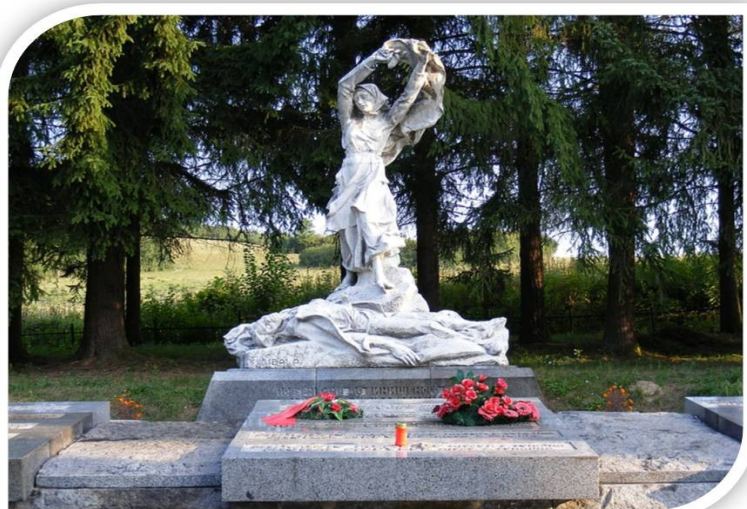
akademický sochár, portrétista, autor pomníkov významných osobností slovenských dejín

Okres Svidník, hoci malý rozlohou a počtom obyvateľov, má veľa významných osobností, ktoré sa preslávili svojou činnosťou v rozličných oblastiach života nielen doma, ale aj za hranicami vlasti. K takým osobnostiam nesporne patrí aj František Gibala, akademický sochár a portrétista, známy pod umeleckým menom Fraňo Gibala.

Narodil sa **5.4.1912 v Krajnej Polane**, okr. Svidník, ako tretie dieťa robotníka na tamojšej píle. Keď mu ako dvojročnému zahynul otec na fronte v I. svetovej vojne, v ťažkých rodinných podmienkach prežíval detstvo striedavo v Krajnej Polane, Prešove a v Klátovej Vsi. V Prešove absolvoval meštianku. Už vtedy veľa kreslil a pokúšal sa tvoriť svoje prvé sochárske práce, v roku 1924 sa konala prvá výstava jeho výtvarných prác. Meštianku úspešne ukončil v r. 1928. V rokoch 1928-1933 študoval na Státní průmyslové škole sochárske a kamenárske v Hořiciach. Už v čase štúdia vytvoril významné diela, ako napr. **Chlapec s ovcou, Ženský akt, Pracujúci Žid** a výraznú školskú prácu pod názvom **Smútiaca**. Od roku 1933 študoval na Akademii výtvarných umění (AVU) v Prahe u profesorov Bohumila Kafku, Jaroslava Plichtu a Karla Vávru na oddelení monumentálneho sochárstva. Tam získal aj prvé verejné umelecké úlohy. V celoštátnej súťaži na pomník Andreja Kmeťa pre Banskú Štiavnicu, do ktorej poslal model postavy a hlavy Andreja Kmeťa, získal prvé miesto. V čase štúdií na AVU vytvoril pozoruhodné diela **Samovražda na koľajniciach, Tragédia na Dyji a Štrajk v Karpatoch**. V r. 1936 sa stal členom Spolku slovenských umelcov. V roku 1937 skončil štúdiá na AVU, a v roku 1938 uskutočnil študijnú cestu do Paríža. Od roku 1939 striedavo pôsobil v Bratislave a v Prešove, v roku 1940 sa natrvalo odsťahoval do Bratislavy, kde sa v roku 1942 oženil. V Bratislave pôsobil až do smrti.

Prvé obdobie Gibalovej tvorby bolo zamerané na portréty, v ktorých vytvoril podobizne krásnych čistých tvarov, realistické a spontánne. Jeho tvorbu výrazne ovplyvnili

vojnové a povojnové roky. Rok 1949 znamenal začiatok novej etapy Gibalovej tvorby. F. Gibala stál vtedy pri zrode Zväzu slovenských výtvarných umelcov. V tom období vznikli jeho vynikajúce diela, napr. **Brigádnička** a štúdia **Janko Kráľ**, ktorá neskôr bola realizovaná ako Pomník Janka Kráľa v Bratislave – Petržalke. Koncom päťdesiatych rokov vytvoril portréty a podobizne, ako napr. **Nevesta z východného Slovenska**, **Autoportrét** a portrét **Jonáš Záborský**. Portrét **Ľuda Ondrejova** patrí medzi najlepšie povojnové portréty u nás. Vytvoril niekoľko sôch. Z pomníkov venovaných významným slovenským osobnostiam je treba spomenúť napr. pomník **Ľudovít Štúr** v Levoči, **Samuel Mikovíni** v Bratislave, **Vavrinec z Nedožier**, **Jonáš Záborský** v Prešove (bronz, výška 69 cm, 1957) a mnohé ďalšie. V rozvoji sochárstva majú osobitné miesto jeho pamätníky, či pomníky osloboditeľom, SNP a obetiam vojny. Málo známym

okruhom Gibalovej tvorby bolo medailérstvo, je autorom medailí, z ktorých spomenieme napr. medaily: **Bratislavský hrad**, **Detké postavy**, **Slavín** a ďalšie. Fraňo Gibala sa svojimi prácami zúčastnil na stovkách výstav doma i v zahraničí. Nikdy nezabúdal na svoj rodný poddukliansky kraj. Pre okres Svidník vytvoril niekoľko umeleckých diel. Je autorom pomníka v Tokajíku pod názvom **Návrat do vyvraždenej obce** (1953-1959), spoluautorom pomníka **Pamätník Sovietskej**

armády vo Svidníku – vyhotovil súsošie pre pamätník pod názvom **Budovateľské úsilie – Smelý pohľad do budúcnosti** (travertín, 1955). Je autorom súsošia pred

budovou Okresného úradu vo Svidníku pod názvom **Osloboditeľ** (pieskovec, 1952)

a **Záchrankyňa** (pieskovec, 1952), reliéfu pre fasádu Nemocnice s poliklinikou vo Svidníku pod názvom **Starostlivosť o zdravie človeka** (pieskovec, 435x210 cm, 1961) a spoluautorom

Pamätníka Alexandrovi Pavlovičovi (1970). Bol spoluautorom riešenia **pamätnej tabule Vítovi**

Nejedlému v Ladomirovej. V roku 1972 mu bol udelený titul Zaslúžilý umelec, a bol o ňom nakrútený televízny film.

Zomrel 8.9.1987 v Bratislave. Na stránkach nášho časopisu sa nedajú vymenovať

všetky jeho diela, spomenuli sme torzovite len niektoré. Dielo Fraňa Gibalu je bohaté a širokospektrálne, či už sú to práce komorného charakteru, skice, portréty, pomníky, pamätníky, alebo kresby, medaily a ďalšie. Patrí do našej národnej histórie a kultúry, je nadčasové a je trvalým zdrojom aj pre budúce generácie. Sme hrdí, že František Gibala niekoľko významných umeleckých diel vytvoril aj pre poddukliansky región.

Emília Kudlová

Smelý pohľad do budúcnosti

Пам'ятник Александра Павловича

**Tabuľa Víta Nejedlého
v Ladomirovej**

Použitá literatúra

Hrubovčák, Jozef: Harnyj šmat roboty. (Pekný kus práce)/Josyf Hrubovčák. In: Nove žyttja.- Roč. 37, č. 19 (1987), s. 7.

Kožárová, Mária: František Gibala : (personálna bibliografia)/Mária Kožárová. Prešov : Štátna vedecká knižnica, 1987.- 87 s.

Kudlová, Emília: Významné osobnosti okresu Svidník : výberová regionálna bibliografia/Emília Kudlová. Svidník : Okresná knižnica, 1987.- 91 s.

Kudlová, Emília: Osobnosti regiónu : František Gibala/-OK.- Fotografie. In: Kultúrnik.- Roč. II, č. 6 (1996), s. 1 a 4

Z pera našich čitateľov

Napísali ste nám...

ZOMRELA MÁRIA BOJKOVÁ-LACOVÁ

Zhasínajú oči... Stíchli slová... 27. mája 2020 nečakane zaspalo večným snom srdce ušľachtilej ženy Márie Bojkovej-Lacovej.

Mária Bojková-Lacová sa narodila 12. mája 1947 v roľníckej rodine v malebnej lemkovskej dedine Ladomirová vo Svidníckom okrese. Po ukončení ukrajinskej základnej školy pokračovala v štúdiu na Strednej zdravotníckej škole (ukrajinská trieda) v Prešove, ktoré ukončila s vyznamenaním v roku 1966. Až do odchodu na zaslužilý odpočinok pracovala ako vrchná sestra v nemocnici vo Svidníku. Vychovala dvoch synov – lekára Igora a inžiniera Jozefa. Aktívnu účasť v ľudovej umeleckej tvorivosti sa stala ešte v základnej škole. Bola oslňujúcou recitátorkou a niekoľkonásobnou víťazkou súťaží v prednese prózy a poézie. Jej obľúbenými básnikmi boli Alexander Duchnovič, Lesja Ukrajinka, Taras Ševčenko. Mária Bojková bola zakladateľkou a aktívnou členkou mládežníckeho súboru Vesna v Prešove; od roku 1965 až po jeho likvidáciu v roku 1971 bola jeho speváčkou a konferencierkou.

Národnostne uvedomelá Mária bola aktívna aj v práci s našou mládežou. Už v roku 1969 bola členkou vedenia v mládežníckom letnom tábore v Lomnom, ktorého organizátorom bola Rada ukrajinskej mládeže Slovenska; bolo v ňom 108 detí a mládeže.

Od založenia mládežníckej organizácie Skautov (PLAST) v roku 1991 pomáhala jeho vedeniu a v práci s mládežou. Zúčastnila sa 22 skautských letných táborov ako ošetrovatelka. K deťom a dorastu, účastníkom letných táborov, pristupovala s veľkým porozumením a láskou, bola im druhou mamou. O veľkej úcte mládeže k Márii svedčí aj ten fakt, že na jej poslednej ceste sa s ňou prišli rozlúčiť starší skauti z Medzilaboriec, Starej Ľubovne, Svidníka a Bardejova. Ešte aj v tomto roku Mária sa chcela zúčastniť jubilejného 25. ročníka letného tábora.

My všetci s našou táborovou mládežou sa s ňou lúčime s hlbokým zármutkom v našich srdciach, nezabudneme na ňu a budeme ju spomínať „nezlym, tychym slovom“.

Vičnaja jij pamjat'!

Olenka a Levko Dohovyči
n. „Nove žyt'ťa“, Prešov, 2020, č. 11, s. 6.

EVA BISSOVÁ. 100. VÝROČIE NARODENIA

18. júna 2020, v deň 100. výročia narodenia, slávnostným položením vencov k hrobom Evy Bissovej a jej manžela Oresta Zilynského na svidníckom cintoríne, pracovníci SNM – Múzea ukrajinskej kultúry vzdali hold spisovateľke, predstaviteľke modernej ukrajinskej prózy na Slovensku a zároveň významnej maliarke. Vo výstavnej sieni SNM – MUK vo Svidníku sa uskutočnilo sprístupnenie výstavy umeleckej a literárnej tvorby umelkyne, ktorá pozostáva z diel z múzejných fondov a obrazov zo súkromnej zbierky Petra Mikulu.

Eva Bissová sa narodila 18. 6. 1920 v obci Jarabina pri Starej Ľubovni do úradníckej rodiny, ktorá istý čas žila na vtedajšej Podkarpatskej Rusi, dnes Zakarpatskej Ukrajine.

V roku 1938 ukončila učiteľský seminár v Prešove. Učila v Jarabine, žila v Kežmarku a Budapešti. Po návrate do Prešova v roku 1946 pracovala ako redaktorka týždenníka Prjaševščyna a tajomníčka Ukrajinskej národnej rady Prjašivščyny. V roku 1950 sa jej naskytla možnosť študovať maliarstvo u Ivana Kuleca na oddelení výtvarného umenia Ľudovej akadémie v Prahe (Ukrajinská akadémia plastických umení). Po návrate z Prahy sa venovala profesionálnej maliarskej činnosti, literárnej tvorbe a pracovala taktiež ako dramaturgička a hudobná redaktorka Ukrajinského štúdia

Československého rozhlasu v Prešove. V roku 1966 sa presťahovala do Svidníka, kde vyučovala výtvarnú výchovu na Ľudovej škole umenia. V čase normalizácie v Československu bola vylúčená z komunistickej strany, zo Zväzu slovenských spisovateľov, Zväzu slovenských výtvarných umelcov a až do roku 1985 nesmela publikovať.

Od roku 1973 žila v Prahe, kde zomrela 28. 7. 2005. Posledná rozlúčka s Evou Bissovou sa uskutočnila 3. 8. 2005 na svidníckom cintoríne, kde je aj pochovaná

neďaleko hrobu svojho manžela Oresta Zilynského (1923 – 1976), významného československého literárneho vedca, slavistu a folkloristu 20. storočia.

Literárnu a umeleckú činnosť Evy Bissovej najviac ovplyvnili ťažké životné podmienky na Podkarpatskej Rusi za 1. Československej republiky, udalosti 2. svetovej vojny a

povojnový socialistický život. Hoci v literatúre sa preslávila ako prozaička, začínala drámou. Napísala celkovo päť hier, z ktorých každá bola uvedená na scéne Ukrajinského národného divadla v Prešove (teraz Divadlo Alexandra Duchnoviča), a najmä Brloh (Barlih, 1954), Biely vlk (Bilyj vovk, 1962) či Ester (Ester, 1965) si získali širokú popularitu. Niektoré divadelné hry vyšli knižne. Citlivo vnímala ľudské osudy aj v najkritickejších okamihoch, o čom svedčia jej zbierky poviedok Sto sedem moderných účesov (Sto sim modnych začisok, 1967) a Apartmán s oknom na hlavnú ulicu (Apartman z viknom na holovnu vulycju, 1969), ktoré vzbudili u čitateľov veľký ohlas. Nesporne posunula ukrajinskú povojnovú prózu na Slovensku na vyššiu umeleckú úroveň. Vyvrcholením autorkinho tvorivého snaženia je zbierka poviedok Krčma pod bocianím hniezdom (Šynok pid lelečym hnizdom, 1993) s množstvom námetov z reálneho života, dramatických situácií a svojráznym pohľadom na okolitý život. Posledná zbierka noviel E. Bissovej Útek od Minotaura (Vteča vid Minotavra, Kyjiv 2007) vyšla posmrtno na Ukrajine, taktiež je bohatá na svojrázne námety z reálneho života a dramatické situácie.

Ako výtvarníčka venovala sa komornej maľbe, kresbe, grafike, knižnej ilustrácii, scénickému výtvarníctvu, navrhovaniu divadelných kostýmov, plagátovej a ikonopisnej tvorbe. Za cyklus obrazov s vojnovou tematikou bola v roku 1957 ocenená Československou cenou mieru. Okrem figurálnej tvorby, krajinomaľby a dedinskej veduty sa venovala aj portrétu a zátišiu. Ide o tvorbu realistickú, s presahom do naturalizmu.

Medzi najznámejšie obrazy Evy Bissovej patria: S raňajkami za koscami (Z snidankom za kosarjamy, 1949), Zátišie (Naŕurmort, 1953), Tokajičania pred popravou (Tokajičany pered rozstrilom, 1955), My sa ešte vrátíme (My šče povernemos, 1955), Portrét A. Duchnoviča (Portret O. Duchnovyča, 1965) a i.

Personálne výstavy: Prešov (1940, 1958, 1961), Svidník (1993).

Výstava, na ktorú vás srdečne pozývame, je sprístupnená v Múzeu ukrajinskej kultúry od 18. júna do 31. augusta 2020. Tešíme sa na vás!

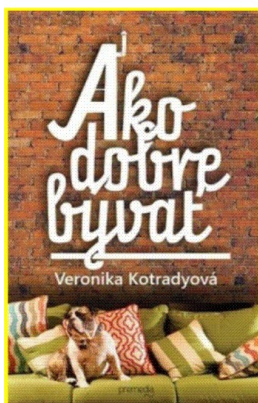
Ľudmila Ražina, MUK Svidník

Police plné kníh

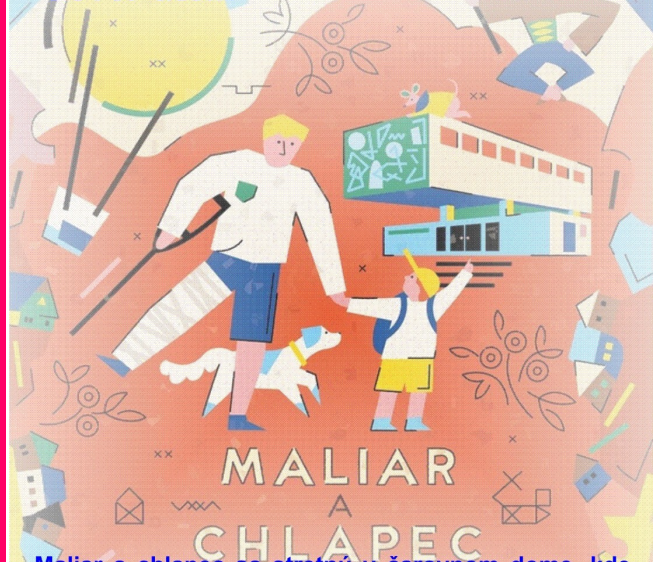
Knižné novinky

KOTRADYOVÁ, Veronika : Ako dobre bývať. - Bratislava : Premedia 2019. - 181 s.

Kniha *Ako dobre bývať* sa v zrozumiteľnej podobe zaoberá bývaním po jednotlivých miestnostiach v byte alebo v dome a ponúka množstvo osobných postrehov aj vedeckých poznatkov o tom, ako si čo najlepšie zariadiť svoj domov. Vychádza z autorkiných odborných kníh o dizajne s ohľadom na človeka a komfort v interiéri. Text sprevádzajú názorné ilustrácie, vďaka ktorým sa môžeme vyvarovať bežným chybám. Kniha je sprievodcom pri zariaďovaní a prináša inšpiráciu a motiváciu zamyslieť sa nad našimi skutočnými potrebami. Ako tvrdí autorka, pri stavbe či rekonštrukcii bytov či domov by sa mali spojiť rozum aj cit. Práve z tohto princípu vychádza väčšina rád, ktoré ponúka táto kniha.

HVORECKÝ, Michal : Maliar a chlapec. Prázdniny u Fullu. - Bratislava : Monokel, 2019. - nestr.

Maliar a chlapec sa stretnú v čarovnom dome, kde ožívajú obrazy. Začína sa cesta do krajiny rozprávok. Poradí si malý hrdina v Jánošíkovej družine, pri mori, v balóne či medzi partizánmi? Stretne myšičku, čo varila kašičku? V knižke, inšpirovanej životom a dielom Ľudovíta Fullu, sa svety dieťaťa a umelca spojili a vytvorili dobrodružný príbeh plný fantázie.

MICHAELS, Corinne
Máme iba dnešok. - Bratislava : Ikar, 2020. - 334 s.

Neobľubujem vzťahy na jednu noc. Rozhodne sa neopíjam na koncertoch, neskáčem do postele s platonickými láskami a už vôbec nie s rokovými spevákmi. Som policajtká, dávno po tridsiatke, navyše rozvedená. Sama neviem, ako som sa mohla vyspať s Elim Walshom, hudobnou legendou. Oľutovala som to hneď ráno. Čo som napokon spravila? Nahádzala som na seba šaty a vyparila sa. Zutekala som pred dokonalým chlapom, s ktorým som zažila najlepší sex v živote. Jeho podmanivé zelené oči, vyrysované telo a samolúby úsmev nemajú v mojom živote miesto. Aj bez neho mám starostí vyše hlavy a, úprimne, nejde o malichernosti. Škoda len, že Eli to vidí inak. Vytrvalo si razí cestu k môjmu srdcu, prehovára ma, dokazuje mi, že sa v ňom mýlim a že sme si súdení. Verte mi, každá by podľahla...

KALÁBOVÁ, Naděžda : Hry na dlani. Do školy i mimo ni.
- Praha : Portál 2020. - 151 s.

Kniha obsahuje veľké množstvo námetov pre tvorivé hry a činnosti, ktoré si kladú za cieľ hravou formou upevňovať učivo prvého stupňa základnej školy. Ale nielen to! V knihe možno nájsť aj hry pre upevnenie triedneho kolektívu, hry zamerané na kooperáciu medzi deťmi, podporu všímavosti, súťažné hry a hry do prírody alebo na ihrisko. Knihu teda môžu využiť pedagógovia ako v škole, tak aj v školskej družine, alebo deti a rodičia doma. Hry, ktoré sú v knihe rozvíjajú čitateľskú gramotnosť, pochopenie a porozumenie čítanému textu, jeho samotné tvorenie...

Nadežda Mičáková

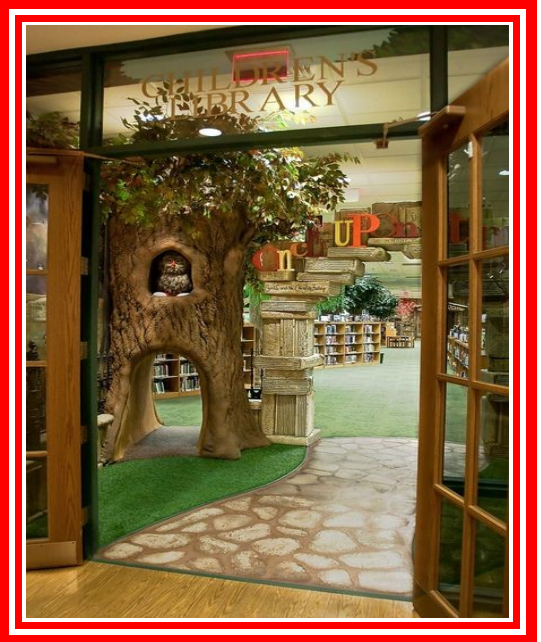
Viete, že... Viete, že...

- ◆ **romanár** /franc./ kto píše zlé romány
- ◆ **romanciér** /franc./ autor románov; románopisec
- ◆ **romaneto** /tal./ kratší román s napínavým dejom
- ◆ **romanómánia** /franc. + gréc./ nezdravá túžba písať romány za každú cenu
- ◆ **rubrika** /lat./ stály stĺpec, časť časopisu vyhradená na určitý cieľ
- ◆ **rusikum** /lat./ každé dielo vytlačené alebo vydané v Rusku v akomkoľvek jazyku; každé dielo v ruštine bez ohľadu na miesto vydania a národnosť autora; každé dielo ruského autora bez ohľadu na miesto vydania a jazyk, v ktorom je napísané; každé dielo týkajúce sa Ruska a Rusov bez ohľadu na autora, jazyk a miesto vydania
- ◆ **samizdat** /rus./ ilegálne vydávaná tlač (za totalizmu)
- ◆ **sci-fi** /angl./ populárno-vedecká umelecká literatúra utopistického alebo technického charakteru
- ◆ **scriptorium** /lat./ v staroveku a stredoveku pisárska dielňa, v ktorej sa odpisovali, iluminovali a viazali rukopisné knihy; skriptórium
- ◆ **signál** /lat./ prvý výtlačok ako ukážka vytlačenej knihy alebo časopisu; signálny výtlačok
- ◆ **signatúra** /lat./ značka vyjadrujúca umiestnenie predmetu v zbierkach, knihy v knižnici, spisu v archíve a pod.; číselné označenie poradia knižnej zložky v dolnom rohu prvej stránky, uľahčujúce správne zaradenie zložky do knižného bloku

Rozprávkové knižnice z rôznych kútov sveta

Zdroj: <https://sk.pinterest.com/pin/43487952621936030/>

Výrazy, ktoré preklenuli tisícročia

V tejto rubrike na pokračovanie uverejňujeme tzv. výrazy (frazologizmy), ktoré prekonal tisícročia a používame ich dodnes aj v hovorovej reči.

ODYSEUS

Odyseus – syn hrdinu Laerta a jeho manželky Antikleie, itacký kráľ. Je jedným z najznámejších a najslávnejších hrdinov gréckych mýtov. Jeho statočnosť, vytrvalosť a najmä chytrosť spojená s prefíkanosťou vošli do prísloví, ktoré používame dodnes; „odysea“ je ešte stále najvýstižnejší názov dlhej a strastiplnej cesty.

OIDIPUS

Oidipus – syn tébskeho kráľa Laia a jeho manželky Iokasty. Jeden z najtragickejších hrdinov gréckych mýtov. Oidipus svojim výnimočným osudom pripomína bezvýnimočnú nestálosť ľudského šťastia tak presvedčivo, že je nám z toho až úzko. Laios si vzal Iokastu a mal s ňou syna Oidipa. Podľa veštby mal byť chlapec, až dospeje, príčinou smrti svojho otca. Aby nebezpečie odvrátil, pohodil Laios novorodenca v lese na úpäť Kitairóna v očakávaní, že zahynie. Našli ho však pastieri, odniesli do Korintu a tam ho dali kráľovi Polybovi, ktorý nemal deti. Keď dospel opýtal sa Oidipus vo veštiarni na svojich rodičov a dostal odpoveď, že sa má vyhýbať zemi svojich predkov, inak že zahubí svojho otca a potom sa oženi so svojou matkou. V rozpakoch nad záhadnou veštbou opustil korintský dvor a túlal sa po

Grécku. Na svojich cestách narazil na Laia s doprovodom. Medzi Oidipom a niekoľkými kráľovými mužmi vypukla hádka. Laios sa zastal svojich mužov a bol v boji zabitý svojim synom, ktorý nevedomujúc si hrôzu svojho zločinu, pokračoval do Téb. Tam vládlo veľké nešťastie a smútok kvôli životom, ktoré zmarila Sfinx. Každému, kto šiel okolo, položila hádanku, a keď ju nedokazal uhádnuť, čo sa stalo vždy, zvrhla ho z vysokej skaly. Oidipus však hádanku uhádol a tak Sfinx sa sama vrhla zo skaly a zahynula. Cenou pre muža, ktorý by Téby Sfinxy zbavil, bola ruka Iokasty, vdovy po Laiovi, spolu s tébskym trónom. Oidipus si ju vzal a naplnil tak veštbu. Mali dvoch synov a dve dcéry. Ani jeden z nich si nebol vedomý zločinnosti ich zväzku, pokiaľ sa im na otázku o príčinách určitých nešťastí, ktoré postihli krajinu nedostalo odpovedi, ktorá odhalila skutočnosť v celej jej hrôze. Iokasta sa zabila, Oidipus, potom čo si vypichol oči, odišiel z Téb a blúdil so svojou vernou dcérou Antigónou horami a lesami. *Tvrdenia, podľa ktorých je vraj osou Sofoklovej tragédie problém chorobnej lásky syna k matke, sú prehnané; Oidipus, ostatne, vôbec nevedel, že Iokasta je jeho matka, a tzv. „oidipovský komplex“ je až kategóriou modernej psychológie, resp. psychiatrie.*

Zdroj: <https://sk.wikipedia.org/wiki/Oidipus>

<https://kunstzaken.blogspot.com/2012/01/een-odyssee-in-cyberspace.html>

Použitá literatúra:

Mičáková, Nadežda. 1998. *Výrazy, ktoré preklenuli tisícročia II. : výberová bibliografia.*

Svidník : Podduklianska knižnica, 1998. 36 s. ISBN 80-85147-27-0

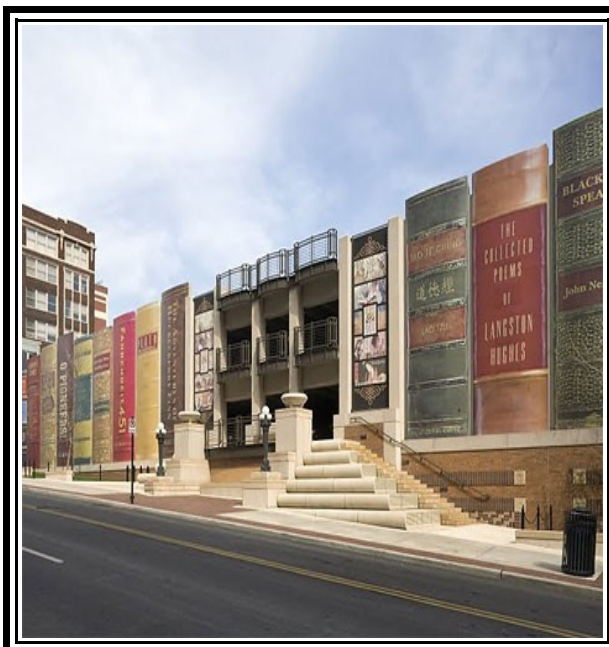
Knižné zaujímavosti

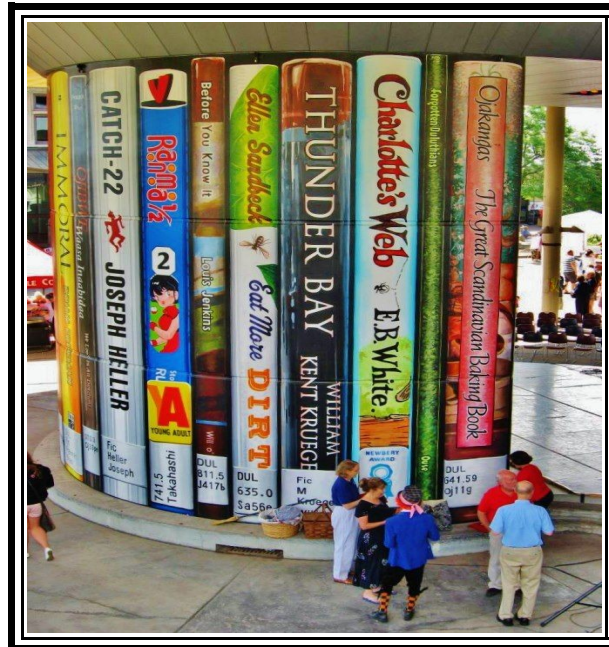
Pamätná fontána Amelia Valerio Weinberg sa nachádza na námestí Vine Street Plaza pred hlavnou knižnicou. Predstavuje voľný tok informácií a nápadov tlačným slovom.

Obrovský knižný pamätník v Turecku

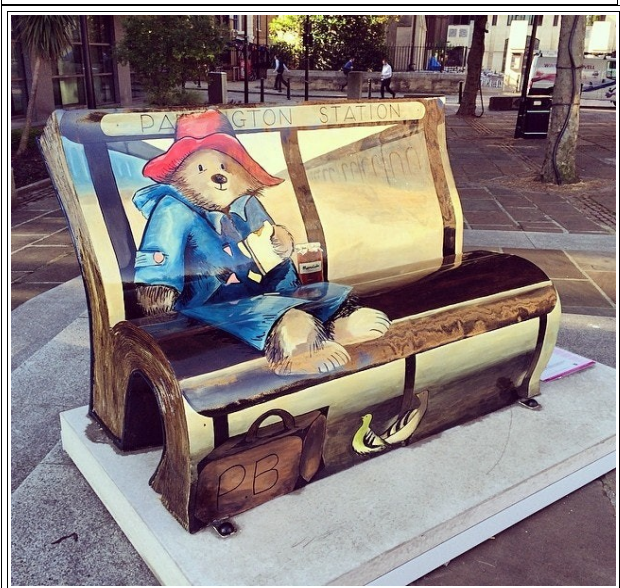
Verejná knižnica mesta Kansas má jedinečnú budovu – „stenu kníh“ tvorí 22 kníh a ich názvy navrhli čitatelia mesta Kansas City

Takýto je vstup do Duluthskej verejnej knižnice v Minnesote, USA

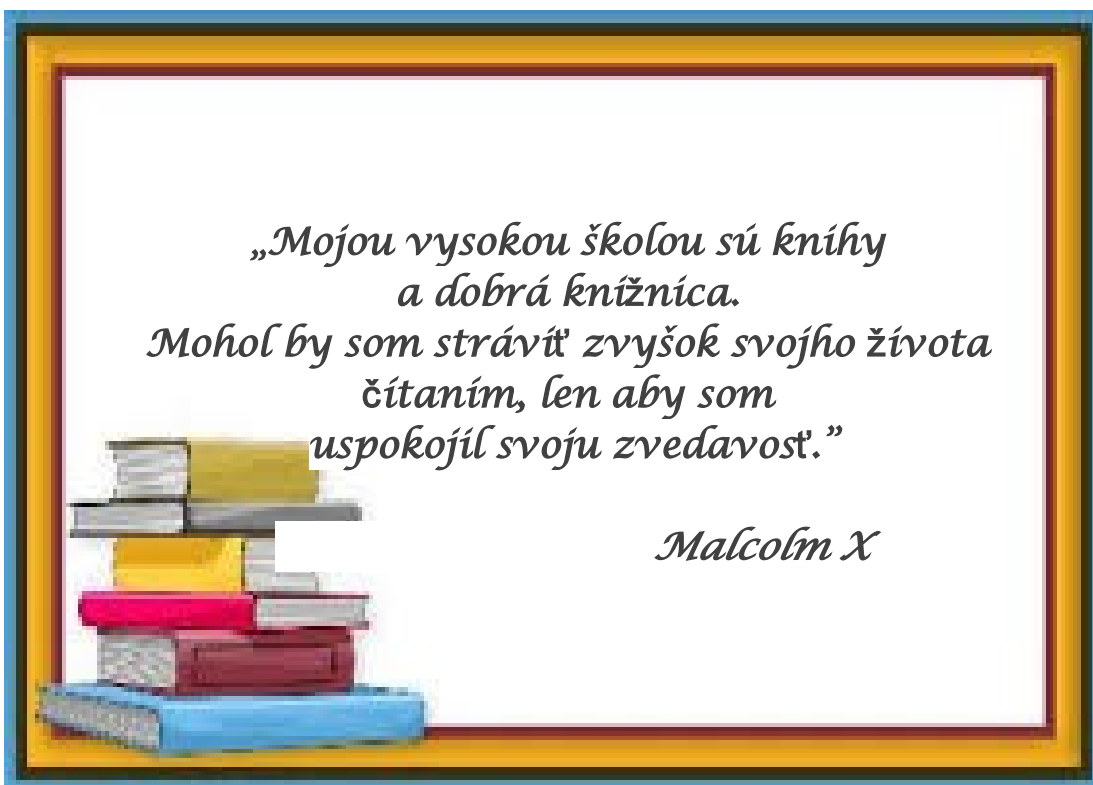
Úžasné lavičky v tvare kníh sú po celom Londýne

Britská organizácia National Literacy Trust nainštalovala 50 lavičiek BookBenches s tematikou kníh po celom Londýne, aby oslávila literárne dedičstvo mesta.

Zdroj: <https://www.bustle.com/articles/30428-book-themed-benches-are-popping-up-all-over-london-and-theyre-gorgeous>

<https://sk.pinterest.com/pin/634796509954890125/>

Logická hra

Do obrazca dopĺňajte čísla od 1 do 9. V každom riadku, stĺpci alebo vo vnútornom štvorci 3x3 (zvýraznenom hrubými čiarami) musia byť všetky čísla od 1 do 9. Žiadne číslo sa v riadku, stĺpci ani vo štvorci 3x3 nesmie opakovať.

SUDOKU

			8	6	2	9	1	4
			9		5	6	3	
9	1	6		4	3		8	5
3				2	9	5	6	8
8	6	4			7	3	2	9
2		9		3		7		1
	9	7	3		4	1		2
	8		2	7		4	9	6
	4					8		3

6	9		7		2		3	
	1		9	8	6			7
4		8	1		3		9	2
9		1	4			3	2	
	5	3			1	7	8	
		4	2	3		9	1	6
1		7		6		2	5	
8	3		5	2	4			9
5		9		1	7	4	6	3

**Poddukliansky knihovník vydáva Podduklianska knižnica vo Svidníku,
8. mája 697/55, 089 01 Svidník, <http://www.podduklianskakniznica.sk/>,
e-mail: metodika.sk@gmail.com, tel.: 054 7882191. Zodp. red.: Mgr.
Kamil Beňko. Zostavila: Bc. Ľudmila Priputníková, Nadežda Mičáková**